

HELSINGIN
FILHARMONINEN
KUORO

e-mollimessu

BRUCKNER
STRAVINSKY
Messu

Sunnuntai 20.10.2019
klo 18.00
Helsingin tuomiokirkko

Helsingin filharmoninen kuoro
Karelia-puhallinorkesteri
Johtaa Jonas Rannila

Stravinsky MESSU

18 min

Ensiesitys 1948 Milano
La Scalan orkesteri
ja kuoro, johti Ernest
Ansermet

SOLISTIT

Sopraano
Kaisu Tajakka

Mezzosopraano
Kirsi Tikka

Tenori
Johan Krogius

Baritoni
Pauli Huhtinen

Bruckner E-MOLLIMESSU

38 min

Ensiesitys 29.9.1869 Linz,
johti Bruckner

Kyrie
Gloria
Credo
Sanctus
Benedictus
Agnus Dei

PUHALLINORKESTERI

Oboe
Seidi Palonen ja Aino Porra

Englannintorvi (Stravinsky)
Ilkka Hirvonen

Klarinetti (Bruckner)
Timo Laakso ja Kari Laitinen

Fagotti
Olavi Ojanperä ja Laura Clewer

Trumpetti
Mirva Karvinen ja Sinikka Särkilahti

Käyrätorvi
Juhani Hyvärinen, Vesa Koski, Kari
Lampela ja Marja Järvi

Pasuuna
Topias Tikkanen, Yvonne Häkkinen ja
Sanna Mukku

HELSINGIN FILHARMONINEN KUORO

Helsingin filharmoninen kuoro (HFK) on suurkuoroteoksiin erikoistunut 90 laulajan kokoonpano, joka tekee monipuolisesti yhteistyötä kotimaisten orkestereiden ja musiikkijuhlien kanssa. Viime vuosien huippuhetkiin ovat kuuluneet Verdin Don Carlos, Paciuksen Kung Karls jakt sekä Klamin Psalmus. Keväällä 2020 kuoro on mukana Opera Boxin Turandot -produktiossa. Kuoron taiteellinen johtaja Jonas Rannila ahkeroi musiikkilämämme keskiössä johtaen suurkuoroteoksia, operettia ja oopperaa ympäri Suomea yhteistyötahoina mm. Ilmajoen musiikkijuhlat, Vaasan ooppera, Helsingin juhlaviikot, Opera BOX sekä Tampereen ja Turun kaupunginorkesterit.

KARELIA-PUHALLINORKESTERI

Karelia-puhallinorkesteri on noin 40 soittajan täysikokoinen sinfoninen puhallinorkesteri, jonka laajaan ohjelmistoon kuuluvat perinteinen puhallinmusiikki, juhla- ja konserttimusiikki sekä tanssi- ja viihdemusiikki. Orkesterin jäsenet ovat entisiä ammattimusiikoita ja kunnianhimoisia harrastajia. Puhallinorkesteri perustettiin vuonna 1945 nimellä Pääkaupungin Karjalaisten Soittokunta. Orkesteria johtaa kapellimestari Heino Koistinen. Suomen puhallinorkesteriliitto valitsi Karelia-puhallinorkesterin vuoden puhallinorkesteriksi 2015.

Karelia-puhallinorkesteri toimii ajoittain myös vapaaehtoisessa maanpuolustustyössä MPK Etelä-Suomen soittokuntana. Vuonna 2011 orkesteri valittiin vuoden maanpuolustussoittokunnaksi.

JONAS RANNILA

Kapellimestari-kuoronjohtaja Jonas Rannila (s. 1989) toimii Opera BOX:in musiikillisena johtajana, Helsingin filharmonisen kuoron ja mieskuoro Manifestumin taiteellisena johtajana sekä Kuninkaantien muusikoiden kapellimestarina. Rannila valmistui vuonna 2017 musiikin maisteriksi Taideyliopiston Sibelius-Akatemiasta. Rannilan kapellimestariopettajina ovat toimineet mm. professorit Roland Börger, Leif Segerstam, Florian Ludwig ja Barbara Rucha. Kuoronjohtoa Rannila on opiskellut muun muassa Matti Hyökin ja Nils Schweckendiekin johdolla.

Kirkkosävellysten mittelössä vedotaan sieluun ja tunteeseen

Igor Stravinskyn (1882-1971) messu ja Anton Brucknerin (1824-1896) e-molli-messu muodostavat harvinaisen teosparin. Edellisen kerran Stravinskyn ja Brucknerin messut kuultiin samassa konsertissa Suomessa vuonna 2008 Finlandia-talossa. Philipp Herreweghen johtaman konsertin arvioissa todettiin, että konsertti olisi pitänyt sijoittaa Johanneksen kirkkoon. Nyt molemmat teokset kuullaan katedraali-akustiikassa Helsingin filharmonisen kuoron esittäminä.

Bruckneria ja Stravinskya yhdisti harras uskonnollisuus, ja molempien messut on sävelletty harvinaiselle kokoonpanolle, sekakuorolle ja puhallinyhtyeelle. Jo Brucknerin aikana jotkut halusivat palauttaa kirkkomusiikin juurilleen laulumusiikiksi ilman soitinsäestystä. Brucknerin messusta puuttuu iso orkesteri, ja siinä on osia, jotka lauletaan gregoriaaniseen tyyliin.

Ensisilmäyksellä konsertin säveltäjät vaikuttavat eriparisilta. Katolinen Bruckner edustaa romantiikkaa, ortodoksinen Stravinsky kokeellisuutta ja modernismia. "Sen sijaan, että puhuttaisiin tyyliin törmäyttämisestä, konsertin tavoitteena on syventää näkökulmia messusävellyksiin kirkkomusiikin voimannäytteinä", selventää kapellimestari Jonas Rannila.

Venäläinen Igor Stravinsky oli maailmankansalainen, joka sävelsi kaikilla 1900-luvun länsimaisilla sävellyskielillä. Katoliseen messutekstiin ortodoksisäveltäjä tarttui 1940-luvulla tutkittuaan Mozartin messusävellyksiä.

"Uskonnollinen musiikki ilman uskontoa on melkein aina mautonta", Stravinsky sivalsi. Älykkösäveltäjä halusi tuottaa harrasta liturgista musiikkia, joka olisi täysin kylmää ja vetoaisi tunteiden sijaan suoraan sieluun. Joitain kaikuja on kuultavissa myös Stravinskylle tärkeästä ortodoksiliturgiasta.

Stravinskyn parina kuultava itävaltalaisen Anton Brucknerin messu vuodelta 1866 on kuorolaulajien suosikki. Se on pakahduttavuudessaan hyvin erilainen kuulokokemus kuin arkaainen Stravinsky.

"Stravinskyn messu on hypnoottisen karu ja meditatiivinen, Brucknerin messu taas yltäkyläinen ja julistava", Rannila kuvailee.

Bruckneria pidetään saksalaisen sinfoniamusiikin suurmiehenä. Hänen messunsa nousevat romantiikan ajan messusävellysten kirkkaimpaan kärkeen.

Ensimmäiset suuret messuteokset sävellettiin jo 1400-luvulla. Käytännössä kaikki suuret säveltäjämestarit ovat säveltäneet oman messunsa Bachista ja Beethovenista lähtien.

SANAT JA SUOMENNOS

KYRIE

Kyrie, eleison.
Christe, eleison.
Kyrie, eleison.

GLORIA

Gloria in excelsis Deo
et in terra pax
hominibus bonæ voluntatis.

Laudamus te,
benedicimus te,
adoramus te,
glorificamus te,
gratias agimus tibi
propter magnam gloriam tuam.

Domine Deus,
Rex cælestis,
Deus Pater omnipotens.
Domine Fili unigenite,
Iesu Christe.

Domine Deus,
Agnus Dei,
Filius Patris,
qui tollis peccata mundi,
miserere nobis;
qui tollis peccata mundi,
suscipe deprecationem nostram.
Qui sedes ad dexteram Patris,
miserere nobis.

Quoniam tu solus Sanctus,
tu solus Dominus,
tu solus Altissimus,
Iesu Christe,
cum Sancto Spiritu:
in gloria Dei Patris.

Amen.

HERRA, ARMAHDA

Herra, armahda.
Kristus, armahda.
Herra, armahda.

KUNNIA

Kunnia Jumalalle korkeuksissa,
maan päällä rauha ihmisillä,
joita hän rakastaa.

Me kiitämme,
me kunnioitamme,
me palvomme
ja ylistämme sinua.
Me tuomme sinulle kiitoksen
suuren kunniasi tähden.

Herra Jumala,
taivaallinen kuningas,
Jumala, Isä, Kaikkivaltias!
Herra, Jumalan ainoa Poika,
Jeesus Kristus

Herra Jumala,
Jumalan Karitsa,
Isän Poika,
joka kannat maailman synnin,
armahda meitä,
joka kannat maailman synnin,
ota vastaan rukouksemme,
joka istut Isän oikealla puolella,
armahda meitä.

Sinä yksin olet pyhä,
sinä yksin olet Herra,
sinä yksin olet korkein,
Jeesus Kristus,
Pyhän Hengen kanssa
Isän Jumalan kunnia.

Aamen.

CREDO

Credo in unum Deum,
Patrem omnipotentem,
factorem cæli et terræ,
visibilium omnium
et invisibilium.

Et in unum Dominum
Iesum Christum,
Filiium Dei unigenitum,
et ex Patre natum
ante omnia sæcula.
Deum de Deo,
lumen de lumine,
Deum verum de Deo vero,
genitum, non factum,
consubstantialem Patri:
per quem omnia facta sunt.

Qui propter nos homines
et propter nostram
salutem descendit de cælis.
Et incarnatus est
de Spiritu Sancto
ex Maria Virgine,
et homo factus est.

Crucifixus etiam pro nobis
sub Pontio Pilato;
passus et sepultus est,
et resurrexit tertia die,
secundum Scripturas,
et ascendit in cælum,
sedet ad dexteram Patris.
Et iterum venturus est cum gloria,
iudicare vivos et mortuos,
cuius regni non erit finis.

Et in Spiritum Sanctum,
Dominum et vivificantem:
qui ex Patre Filioque procedit.
Qui cum Patre et Filio
simul adoratur et conglorificatur:
qui locutus est per prophetas.

USKONTUNNUSTUS

Me uskomme yhteen Jumalaan,
Kaikkivaltiaaseen Isään,
taivaan ja maan,
kaiken näkyvän
ja näkymättömän Luojaan.

Me uskomme yhteen Herraan,
Jeesukseen Kristukseen,
Jumalan ainoaan Poikaan,
joka on syntynyt Isästä
ennen aikojen alkua,
Jumala Jumalasta,
valo valosta,
tosi Jumala tosi Jumalasta,
syntynyt, ei luotu,
joka on samaa olemusta kuin Isä
ja jonka kautta kaikki on saanut syntynsä,

joka meidän ihmisten
ja meidän pelastuksemme tähden
astui alas taivaista,
tuli lihaksi
Pyhästä Hengestä
ja neitsyt Mariasta
ja syntyi ihmiseksi,

ristiinnaulittiin meidän puolestamme
Pontius Pilatuksen aikana,
kärsi kuoleman ja haudattiin,
nousi kuolleista kolmantena päivänä,
niin kuin oli kirjoitettu,
astui ylös taivasiin,
istuu Isän oikealla puolella
ja on kirkkaudessa tuleva takaisin
tuomitsemaan eläviä ja kuolleita
ja jonka valtakunnalla ei ole loppua.

Me uskomme Pyhään Henkeen,
Herraan ja eläväksi tekijään,
joka lähtee Isästä ja Pojasta,
jota yhdessä Isän ja Pojan kanssa
kumarretaan ja kunnioitetaan
ja joka on puhunut profeettojen kautta.

Et unam, sanctam, catholicam
et apostolicam Ecclesiam.
Confiteor unum baptisma
in remissionem peccatorum.
Et exspecto resurrectionem
mortuorum,
et vitam venturi sæculi.

Amen.

SANCTUS

Sanctus, Sanctus,
Sanctus Dominus
Deus Sabaoth.
Pleni sunt cæli et terra
gloria tua.
Hosanna in excelsis.

BENEDICTUS (Bruckner)

Benedictus qui venit
in nomine Domini.
Hosanna in excelsis.

AGNUS DEI

Agnus Dei,
qui tollis peccata mundi:
miserere nobis.
Agnus Dei,
qui tollis peccata mundi:
dona nobis pacem.

Uskomme yhden, pyhän, yhteisen
ja apostolisen kirkon.
Tunnustamme yhden kasteen
syntien anteeksiantamiseksi,
odotamme kuolleiden
ylösnousemusta
ja tulevan maailman elämää.

Aamen

PYHÄ

Pyhä, pyhä,
pyhä Herra
Sebaot!
Taivas ja maa on täynnä
kirkkauttasi.
Hoosianna korkeuksissa!

SIUNATTU

Siunattu olkoon hän,
joka tulee Herran nimessä.
Hoosianna korkeuksissa!

JUMALAN KARITSA

Jumalan Karitsa,
joka kannat maailman synnin,
armahda meitä.
Jumalan Karitsa,
joka kannat maailman synnin,
anna meille rauha.

Tilaa meidät laulamaan!

Oletko sinfoniakuoron tarpeessa? Tai lauluyhtyeen?
Kokeneet laulajamme esiintyvät eri kokoonpanoissa.
Voit tilata meiltä niin kokonaisen kuoron kuin mies-, nais-
tai sekalauluyhtyeenkin. Ohjelmisto voidaan räätälöidä
toivomusten mukaan, popahtavasta klassiseen.

Palkkio yhtyeen kokoonpanosta ja ohjelmanlaajuudesta
riippuen alkaen 300 €.

Tiedustelut
Katja Tammela
p. 040 7028 926
puheenjohtaja@helsinginfilharmoninenkuoro.fi

Tähänkin konserttiin kukat toimitti

Cawell

Oksasenkatu 6, Helsinki
Puh 09-494 342
kukkia@cawell.com

Ark. 9-18
La 9-15
Su 10-14

www.cawell.com